

# ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ



## ΓΕΓΟΝΟΤΑ

**1821** - Πολιορκία του Λιδωρικίου: το Λιδωρικό Φωκίδας περνά στον έλεγχο των Ελλήνων επαναστατών.

**1941** - Β' Παγκόσμιος Πόλεμος: Ναυμαχία στο Ακρωτήριο Ταίναρο. Ο Βρετανός ναύαρχος Άντριου Κάννινγκαμ πγείται του βασιλικού ναυτικού στην καταστροφή τριών μεγάλων ιταλικών βαριών καταδρομικών και δύο αντιτορπιλικών.

**1962** - Αποφασίζεται να μεταφερθούν 2.000 Βουστάσια και οι 10.000 αγελάδες τους από την Αθήνα στην Κωπαΐδα, όπου η «βοσκή είναι πλουσιότερη» και, κυρίως, η δυσοσμία δεν είναι ενοχλητική.

**1964** - Πρόθεση επιρρεασμού του ανακριτικού έργου για τη δολοφονία Λαμπράκη αποκαλύπτεται ότι αποδίδει στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Κωνσταντίνο Κόλλια ο αρεοπαγίτης Αντώνιος Φλώρος στην έκθεση που συνέταξε για την υπόθεση. Ο Φλώρος αναγνωρίζει ωστόσο ότι ο Κόλλιας ενήργησε εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων του και η έκθεση τίθεται στο αρχείο με εντολή του υπηρεσιακού υπουργού Δικαιοσύνης Ιωάννη Σόντη.

**1969** - Ο βραβευμένος με Νόμπελ Έλληνας ποιητής Γιώργος Σεφέρης κάνει μία διάσημη δύλωση στην Παγκόσμια Υπηρεσία του BBC αντιτίθεμενος στη χούντα των Συνταγματαρχών στην Ελλάδα.

## ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

**1868** - Μαξίμ Γκόρκι, Ρώσος συγγραφέας

**1893** - Σπύρος Σκούρας, Έλληνας πρόεδρος της 20th Century Fox

**1940** - Ανδρέας Αγγελάκης, συγγραφέας

**1957** - Αριέττα Μουτούση, πθωποιός

**1986** - Lady Gaga, τραγουδίστρια

## ΘΑΝΑΤΟΙ

**1690** - Εμμανουήλ Τζάνες, ζωγράφος

**1821** - Αγγελής Γοβιός ή Γοβγίνας, Έλληνας οπλαρχηγός του '21

**1884** - Γεώργιος Ζαρίφης, ευεργέτης

**1941** - Βιρτζίνια Γουλφ, συγγραφέας

**1943** - Σεργκέι Ραχμάνινοφ, Ρώσος συνθέτης και πιανίστας

**1953** - Νικόλαος Σκυλακάκης, πολιτικός

**1957** - Στυλιανός Λένας, αγωνιστής

**1969** - Ντουάιτ Αϊζενχάουερ, 34ος πρόεδρος των Η.Π.Α.

**1985** - Μαρίνος Καλλιγάς, θυελλούλογος

**1988** - Αλέκος Λιδωρίκης, θεατρικός συγγραφέας

**1992** - Νικόλαος Πλάτων, αρχαιολόγος

**1993** - Ελένη Χαλκούση, πθωποιός

**1994** - Ευγένιος Ιονέσκο, θεατρικός συγγραφέας

**1994** - Αριστόξενος Σκιαδάς, φιλόλογος

**1998** - Μίμης Τραϊφόρος, στιχουργός

**2004** - Πίτερ Ουστίνοφ, πθωποιός

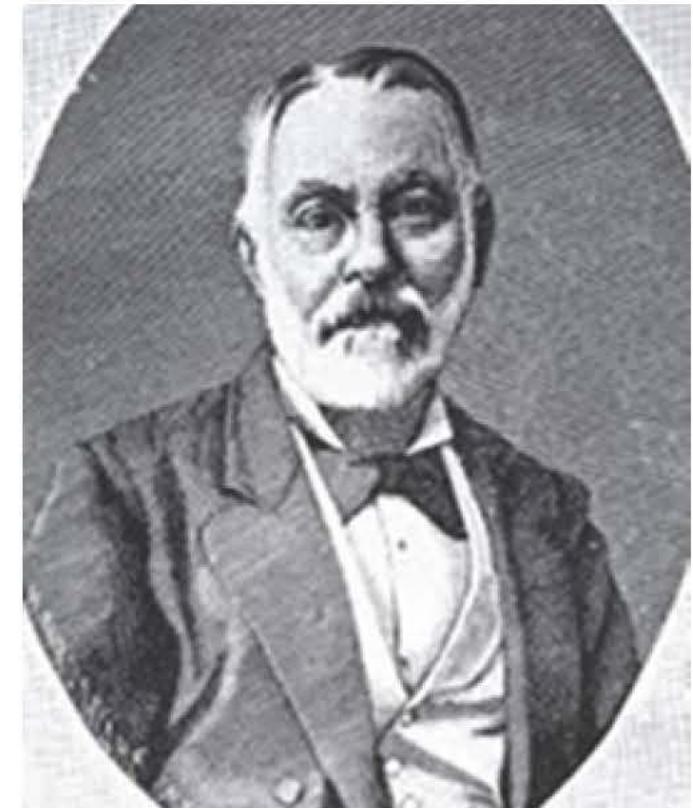
# Γεώργιος Ζαρίφης

**Ο** Γεώργιος Ζαρίφης (1807 - 1884) ήταν Έλληνας τραπεζίτης και εθνικός ευεργέτης. Γιος του Γιάκου ή Ιωάννη Ζαρίφη και της Ταρσίτσας, ο Γεώργιος Ζαρίφης γεννήθηκε το 1807, στο εξοχικό των Ζαρίφων, στο Μέγα Ρεύμα του Βοσπόρου, στην νήσο Αλώνη (Πασά Λιμάνι) κοντά στο Προκονίσι, της Προποντίδας, στα Ευρωπαϊκά παράλια (σημερινό Αναβούπτικο).

Με την έναρξη της Ελληνικής επανάστασης του 1821 όπου και ξέπασε μεγάλος διωγμός των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη αποδήμησε δεκαπεντάχρονος μαζί με τους γονείς του στην Οδησσό, όπου εκεί προστεύτηκε από τον τότε Τσάρο της Ρωσίας και οπούδασε στο Λύκειο Ρισελίε. Το 1830 πήλθε στην Ελλάδα και διορίστηκε επί I. Καποδίστρια γραμματέας της διοικήσεως Καρύταινας. Μετά το θάνατο του Καποδίστρια και σε πλικά 25 ετών, όντας το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειας, απογοπευμένος από τη μίζερια της επαρχιώτικης ζωής και τη νοοτροπία στη μικρή κοινωνία, άρπαξε την οικογένεια του και επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη, όπου και άπλωσε τα φτερά του. Ο Ζαρίφης απεβίωσε στις 27 Μαρτίου 1884 στην Κωνσταντινούπολη. Η σύζυγος του Ελένη, μετά το θάνατο του, προσπάθησε να διασώσει τα περίφημα Διδασκαλεία. Προσελήφθη υπάλληλος στο κατάστημα του Στέφανου Ζαφειρόπουλου όπου ρίχτηκε στη δουλειά και μέσα σε δύο χρόνια η επωνυμία της επιχείρησης μεταβλήθηκε σε «Ζαφειρόπουλος & Ζαρίφης». Ο Γεώργιος Ζαρίφης κράτησε την ελληνική του υπηκότητα, παρά τις δελεαστικές προτάσεις του Σουλτάνου να γίνει «ραγιάς», με αντάλλαγμα υψηλά αξιώματα και παντρεύτηκε την Ελένη Ζαφειρόπουλου, κόρη του συνέταιρου του, Δημήτρη Ζαφειρόπουλο. Στη συνέχεια ο Γ. Ζαρίφης ίδρυσε δικό του εμπορικό οίκο που τον μετέτρεψε σε σημαντική εμπορική τράπεζα, η οποία ανέλαβε το τούρκικο χρέος. Μαζί και με άλλους Έλληνες τραπεζίτες, Κωνσταντινούπολίτες και Χιώτες, πρωτοστάτησε στην επιβολή του πρώτου Διεθνή Οικονομικού Ελέγχου στην Οθωμανική Αυτοκρατορία υπέρ των Ελλήνων, αλλά και ξένων πιστωτών. Συνέπεια αυτού ήταν ο Γ. Ζαρίφης να γίνει κυριολεκτικά πάμπλουτος. Σημειώνεται ότι ο οικονομικός εκείνος έλεγχος που επιβλήθηκε τελικά το 1888 έπαιπε να ισχύει το 1923 με μονομερή απόφαση του Κεμάλ Ατατούρκ.

Ο Ζαρίφης έγινε πλούσιος, και επδόθηκε με μοναδική γενναιοδωρία προς τους εθνικούς, εκπαιδευτικούς και φιλανθρωπικούς οκοπούς. Επί σαράντα χρόνια διέθετε συνέχεια σημαντικά χρηματικά ποσά για την ίδρυση και την διατήρηση σχολείων, σε υποτροφίες απόρων φοιτηών, και σε άλλες φιλανθρωπίες. Ο Γ. Ζαρίφης πρόσφερε μεγάλα χρηματικά ποσά σε όλα τα φιλανθρωπικά ιδρύματα της Κωνσταντινούπολης (Μεγάλη του Γένους Σχολή, Ελληνικά Νοσοκομεία, Ορφανοτροφεία κ.α.). Παρόλα αυτά, κατά μαρτυρία του εγγονού του, μόνο ένα φέρει το όνομα του, δόθηκε η προσωνυμία μάλιστα μετά το θάνατο του, ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για προγενέστερες δωρεές. «Ζαρίφειον» ονομάστηκε δηλ. ένα παράτημα του Εθνικού Νοσοκομείου του Μπαλούκλι. Το 1865 σε επίσκεψη του στην Προύσα, διαπιστώνοντας πως κανένας Έλληνας δε μίλουσε ελληνικά, προσφέρθηκε να κάτσει δυο σχολεία, ένα αρρένων και ένα θηλέων και υποσχέθηκε και ένα Γυμνάσιο, εφόσον μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια τα παιδιά μιλούσαν ελληνικά. Μαζί με άλλους εύπορους Έλληνες ένωσε τις προσπάθειες του και ίδρυσε σωματεία με σκοπό τη διάδοση των Ελληνικών Γραμμάτων.

Το σημαντικότερο ευεργετικό έργο του εκτός των σχο-



λείων στην Προύσα, ήταν τα Ζαρίφεια διδασκαλεία Φιλιππούπολης στη Φιλιππούπολη και στα Θεραπειά αρρένων και θηλέων, ο Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινούπολης, η φιλοεκπαιδευτική και φιλανθρωπική αδελφότης Αγαπάτε Αλλήλους που έστελνε δασκάλους και δασκάλες στα χωριά της Θράκης και Μακεδονίας αλλά και η ίδρυση της Φιλεργού Εταιρίας Κωνσταντινουπόλεως (1866-77) που προμήθευε εργαλεία σε άπορους τεχνίτες, υλική βοήθεια σε φτωχούς βιοτέχνες, υλικά ραπτικής και χειροτεχνίας σε φτωχές οικογένειες κ.α. Από τη μεγάλη του χορηγία ανοικοδομήθηκε αποκλειστικά, το νέο ιδιαίτερα επιβλητικό κτίριο της Μεγάλης του Γένους Σχολή, στη περιοχή Φανάρι. Το 1875 ίδρυε τα Ζαρίφεια Διδασκαλεία, ανώτερο πνευματικό ίδρυμα, με σύχοο οι απόφοιτοι, δασκάλοι και δασκάλες, να αναλάβουν τη μόρφωση των Ελληνοπαίδων. Για τη συντήρηση της οχολής χορηγούντος χίλιες χρυσές λίρες το χρόνο.

Συνεχιστές του έργου του μέχρι το 1922 ήταν ο γιος του Λεωνίδας Ζαρίφης (1840-1923) και στη συνέχεια ο εγγονός του, γιος του προηγουμένου Κωνσταντίνου Ζαρίφης (1891-1979). Ο εγγονός του Γεώργιος Ζαρίφης (1880-1943) επίσης γιος του Λεωνίδα έγραψε το βιβλίο Οι αναμνήσεις μου Ένας κόομος που έφυγε: Κωνσταντινούπολη 1800-1920 Εκδόσεις Τροχαλία 2002.

Το 1923 ίδρυεται το Διδασκαλείο στην Αλεξανδρούπολη, όπου φοιτούσαν απόφοιτοι τρίτης Γυμνασίου και αυτό γιατί το Κάραγατς, στο οποίο είχε μεταφερθεί και λειτουργήσει για 11 μήνες το Αρχιγένειο Διδασκαλείο των Επιβατών, παρέμεινε τελικά στην τούρκικη Θρακη (Συνθήκη Λωζάνης). Το 1934 το Διδασκαλείο έγινε Ακαδημία (μια από τις πρώτες έχει στην Ελλάδα). Ο εγγονός του Γ.Ι. Ζαρίφης στις 15 Ιουνίου 1936 παρέστη στην Αλεξανδρούπολη στα εγκαίνια της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, τα οποία ο βασιλευς των Ελλήνων, Γεώργιος ο Β' τίμησε με την παρουσία του. Μέχρι και σήμερα ίσως είναι το μόνο μνημείο